

Bærum kommune
Arnold Haukelands Plass 10
1338 SANDVIKA

Trondheim, 19.06.2018

Deres ref.:
18011104 Anne Kristine Feltman

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/2618

Saksbehandler:
Hepsø, Marit

Tildeling av tilskudd - Byggematerialer i omsorgsboliger

Det vises til deres søknad om tilskudd av 15.02.2018 med referansenummer 18S82078. Det er søkt om et tilskudd på kr 3 000 000. Miljødirektoratet gir med dette et tilsagn om senere utbetaling av tilskudd på kr 2 250 000. Tiltaket som gis tilsagn om tilskudd er "Byggematerialer i omsorgsboliger".

Beskrivelse av tiltaket:

"Bærum kommune ønsker med sin nye klimastrategi 2030 å ta grep om for å redusere kommunens klimafotavtrykk. Bærum Kommune Eiendom skal også følge opp de 10 strakstiltakene i Eiendomssektorens veikart mot 2050.

Bærum kommune skal bygge 12 nye omsorgsboliger for utviklings-/funksjonshemmede i Elgefaret 80-82 . Boligene bygges som fullverdige boenheter i et byggekompleks på til sammen cirka 1500 m2 BTA. Bygget omfatter også en personalbase.

I dette prosjektet ønsker Bærum kommune å prøve ut bygningsmaterialer av fornybare råvarer og lavt klimafotavtrykk. Bærum kommune Eiendom har lite erfaring med bruk av massivtre og andre biobaserte bygningsmaterialer. Erfaringen det gir vil kunne overføres til andre prosjekter i kommunen.

Bærum kommune er partner i FutureBuilt og boligene skal gjennomføres som et forbildeprosjekt i programmet. FutureBuilt har en målsetning om 50 % reduksjon av klimagassutslipp fra stasjonær energi, transport og materialbruk i forhold til referanseprosjekt (TEK10), og dette er utgangspunktet for prosjektet. Følgende egenskaper vektlegges:

- Innovativ bruk av tre- og biomassebaserte løsninger i konstruksjoner samt i inn- og utvendig materialbruk; herunder eksempelvis dampspærre produsert av fornybare råvarer.*
- Materialbruk som gir enkelt vedlikehold og mulighet for utskifting av komponenter*
- Energistandard «nær-nullenergi» og gode, forenklede ventilasjonsløsninger som reduserer byggets energibehov*

Merkostnadene det søkes støtte til i denne søknaden omfatter kun innovativ bruk av tre- og biobaserte løsninger. Det planlegges for bruk av prefabrikkerte treelementer, moduler og/eller massivtre i boligene. I tillegg er det et mål å benytte trebaserte produkter i isolasjon og i andre innvendige produkter. Det blir viktig å sikre gode løsninger for reduksjon av støy mellom

boenhetene, samt gode løsninger for brannsikring.

Utstrakt bruk av tre er nytt for Bærum kommune og medfører behov for gode rådgivere med spisskompetanse. Fokuset på utstrakt bruk av tre vil medføre merkostnader i prosjekteringen sammenlignet med et mer tradisjonelt bygg på denne størrelsen. I tillegg vil klimaambisjonene medføre økte investeringskostnader.

Det er viktig for Bærum kommune å heve kompetansen innen klimavennlig materialbruk i bygg. Prosjektet har stor overføringsverdi i Bærum og i andre kommuner, med mulighet for å utvikle en trebasert, enhetlig standard for mindre formålsbygg."

BAKGRUNN

Miljødirektoratet mottok 355 søknader til tilskuddsordningen "Klimasats - støtte til klimasatsing i kommunene" i 2018. Søknadene hadde et samlet søknadsbeløp på totalt 318 millioner kroner. Rammen for tildeling er 147 millioner i 2018. Dette betyr at flere klimatiltak ikke får støtte, og at noen får mindre enn omsøkt.

Formålet med ordningen er å bidra til reduksjon av klimagasser og omstilling til lavutslippssamfunnet. Miljødirektoratet har vurdert søknadene i henhold til tildelingskriteriene og prioriteringskriteriene. Ved prioritering av søknadene har vi vektlagt:

- Potensial for utslippsreduksjon
- Grad av innovasjon i omstilling til lavutslippssamfunnet
- Overføringsverdi og spredningspotensial
- Realistisk budsjett for kostnader, og plan for gjennomføring og framdrift
- Ambisjoner for klimagassreduksjon utover minimumskrav i lover og forskrifter
- Andre effekter av tiltaket, positive og negative
- At tiltaket ikke er berettiget støtte fra andre statlige ordninger

MILJØDIREKTORATETS VURDERING

Miljødirektoratet har mottatt søknader om støtte til klimavennlige bygg for 77,5 millioner kroner, inkludert noe støtte til klimatiltak på anleggsplasser. Potensialet for å kutte klimagassutslipp og realisere lavutslippssamfunnet er betydelig i byggesektoren. Vi har prioritert å støtte de byggsøknadene som har størst potensial for utslippsreduksjon på kort sikt, og/eller potensial til å bidra til lavutslippssamfunnet på lengre sikt. Vi har valgt ut de byggeprosjektene som fremstår som særlig innovative og ambisiøse, ved at de tar i bruk klimavennlige løsninger som er mer ambisiøse enn dagens krav og praksis, og gir vesentlige muligheter for utslippskutt. Vi har også prioritert prosjekter som har en målrettet strategi for å ta i bruk klimavennlige løsninger i bygg innenfor flere tema eller i flere deler av byggeprosessen - for eksempel både i valg av byggematerialer, tekniske systemer, energiløsninger og transport knyttet til bygget, ved oppføring og drift. Innenfor dette prioriterer vi å gi økonomisk støtte til klimavennlig materialbruk i prosjektene.

Bærum kommune har søkt om 3 000 000 kr til klimatiltak i forbindelse med bygging av 12 nye omsorgsboliger. Vi viser til søknaden samt ettersendt budsjett som viser merkostnader for prosjektet på tilsammen 3 millioner kr for klimaløsningene som er planlagt. Midlene skal gå til merkostnader for å bygge i massivtre (1,5 mill), klimatiltak på byggeplassen (1 mill) og andre tiltak knyttet blant annet til sirkulære løsninger. Prosjektet er en del av FutureBuilt-programmet og skal redusere klimagassutslipp fra energi, materialer og transport i bygget med 50%. Prosjektet fremstår

som helhetlig med klimaambisjoner på flere tema, og ambisiøst ut over dagens regelverk og praksis. Økt bruk av tre i bygg kan være et positivt klimatiltak, forutsatt at det benyttes i et betydelig volum, hvor det erstatter mer klimabelastende materialer, som betong eller stål. Prosjektet vil bidra til lavere klimagassbelastning i det nye bygget, samtidig som det kan bidra til å øke kompetansen om prosjektering og oppføring av bygg i tre og andre klimavennlige materialer.

Miljødirektoratet vil støtte merkostnader ved klimavennlig materialbruk og utslippsfrie løsninger, eventuelt kombinert med fossilfrie løsninger, på byggeplassen med inntil 2 250 000 kr, maksimalt 75% av dokumenterte merkostnader.

Det er en forutsetning for støtten at kommunen opprettholder høyt ambisjonsnivå for klimatiltakene i byggene, slik som beskrevet i søknaden. Støtten fra Klimasats skal dekke merkostnader ved å benytte mer klimavennlige materialer enn det som ellers ville blitt benyttet. Klimanytten og merkostnaden ved klimavennlig materialbruk skal beregnes, og vi forutsetter at kommunen prioriterer de mest kostnadseffektive klimatiltakene.

RAPPORTERINGSKRAV OG UTBETALING

Utbetaling skjer senere, på grunnlag av innsendt regnskap og rapport.

Rapportering for Klimasats-midlene skjer i elektronisk søknadssenter. Logg på med samme bruker som leverte søknaden. Det er mulig å legge inn rapport så snart regnskapet er klart, selv om dette er før rapporteringsfristen.

Regnskapet for merkostnader ved klimavennlige valg skal være bekreftet av økonomisjef eller tilsvarende, kommunerevisjon eller ekstern revisor. Når samlet tilsagn er over 1 million kroner skal sluttregnskapet i sluttrapporten være bekreftet av revisor. Dersom egeninnsats oppført i søknaden omfatter kommunal arbeidstid kan tiden regnskapsføres med inntil kr 500 kr/time.

Utbetaling i 2020 og senere er med forbehold om Stortingets bevilgning.

Som del av rapporteringen ber vi om:

- Dokumentasjon av beregnet klimagassreduksjon av tiltaket, i www.klimagassregnskap.no eller andre etablerte metoder eller standarder.
- Dokumentasjon av beregnede merkostnader for klimatiltakene, i forhold til alternative materialvalg i bygget og løsninger på byggeplassen, eller i forhold til et referansebygg av tilsvarende standard.

FRIST FOR Å AKSEPTERE TILSAGNET

Frist for å akseptere tilsagnet er 1. oktober 2018. Tilsagnet aksepteres i søknadssenteret. Logg inn med samme bruker som leverte søknaden.

Denne avgjørelsen er ikke et enkeltvedtak og kan dermed ikke påklages, jmfør forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a og b, jmfør fjerde ledd.

OPPFORDRING: ETTERSØR UTSLIPPSFRI BYGGEPLASS

Miljødirektoratet mener teknologien er moden for å etterspørre klimavennlige bygge- og

anleggsplasser. Miljødirektoratet oppfordrer kommunene til å etterspørre reduksjon av klimagasser fra aktivitetene på byggeplassen, først og fremst alternativer som gir en varig endring på byggeplassen. Det vil si å ta i bruk utslippsfrie maskiner og løsninger på el og hydrogen, eller biogass. Bruk av biodiesel gir ikke varige endringer i maskinparken. Dersom biodiesel skal brukes på en byggeplass bør dette fortrinnsvis være avansert biodrivstoff, laget av avfallsstoffer.

OPPFORDRING: UNNGÅ KLIMASKADELIG HFK

Varmepumpeanlegg og kjøle- og fryseanlegg, inkludert luftkondisjoneringsanlegg, bør planlegges slik at det er minst mulig behov for å bruke de sterke klimagassene i HFK-gruppen (hydrofluorkarbon) som kuldemedium. HFK-gassene vil bli strengere regulert framover, de vil bli dyrere og det vil bli mindre tilgang på gassene. Det finnes en rekke alternativer, som CO₂, ammoniakk eller hydrokarboner. Fjernkjøleanlegg er også et alternativ. Se faktaark med praktisk og teknisk informasjon om alternative kuldemedier: <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Veileder/EU-forordningen-om-fluorholdige-klimagasser/Naturlige-kuldemedier-pa-nye-omrader/>

INFORMASJON: GRØNT LÅN FRA KOMMUNALBANKEN

Kommunalbanken tilbyr lån med rabatterte rente til kommuner som vil velge klimavennlige løsninger, såkalt "Grønt lån". Prosjekter som har fått støtte fra Klimasats kvalifiserer automatisk til Grønt lån. Søkere med tilsagn fra Enova eller Klimasats må likevel fylle ut et enkelt søknadsskjema for Grønt lån. Se mer på <http://www.kommunalbanken.no/no/utlån/grønne-lån>

VEILEDNING FRA DIFI FOR MILJØVENNLIGE ANSKAFFELSER AV BYGG

Vi oppfordrer til å bruke Direktoratet for IKT og forvaltning (Difi) sin nye Kriterieveiviser: <https://kriterieveiviseren.difi.no/> Veiviseren inneholder kvalitetssikrede forslag til miljøkrav og kriterier som innkjøperen kan bruke i anskaffelsen av et bygg (totalentreprise/prosjektering). Vil du være pilot for bruk av kriterieveiviseren og få veiledning fra Difi? Ta kontakt med Difi på bae@difi.no

Følgende rapportering er en forutsetning for tilsagnet om tilskudd:

Leveres	Beskrivelse	Frist
Delrapport	Delrapport med bekreftet regnskap	30.11.2019
Sluttrapport	Sluttrapport med revisorbekreftet regnskap	30.11.2020

Beløpet vil utbetales innenfor følgende plan:

Planlagt utbetalt	Beskrivelse	Beløp
202002	Første delutbetaling av tilskudd	1 000 000
202102	Andre delutbetaling av tilskudd	1 250 000

Tilsagnet er gyldig til 01.02.2021. Dersom rapportering som vist over ikke overholdes, bortfaller tilsagnet om tilskudd, og tilsagnsbeløpet vil da omdisponeres til andre formål.

Dersom forutsetningene for gjennomføring av tiltaket endres vesentlig eller bortfaller (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig), skal Miljødirektoratet underrettes umiddelbart.

Det gjøres oppmerksom på at Miljødirektoratet og/eller Riksrevisjonen med hjemmel i bevilgningsreglementet kan iverksette kontroll av om tilskuddet er benyttet i samsvar med forutsetningene.

Vi gjør videre oppmerksom på at Miljødirektoratet helt eller delvis kan kreve et eventuelt utbetalt tilskudd tilbakebetalt dersom midlene ikke brukes i henhold til forutsetningene eller at forutsetningene for tilsagnet bortfaller.

Regnskapsbilag knyttet til gjennomføringen av tiltaket skal oppbevares i minst 10 år, eller i henhold til regnskapsloven, dersom din virksomhet er underlagt denne.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Herdis Laupsa
seksjonsleder

Marit Hepsø
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi:
Fylkesmannen i Oslo og Akershus